

การศึกษาเชื้อดื้อยาจากผลการเพาะเชื้อในผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลลืออำนาจโดย การพัฒนา Program รายงานผลเพาะเชื้อในระบบ HosXP (Phase II)

นางชนิดา สีวะกุล และนางสุมาลี ตะनुมาตโร โรงพยาบาลลืออำนาจ

การดื้อยาต้านจุลชีพของแบคทีเรียจะเกิดขึ้นรวดเร็วมากหากใช้ยาเกินความจำเป็น ประกอบกับคนไข้ที่นอนรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นเวลานาน มีโอกาสที่จะเกิดเชื้อดื้อยาได้ การประมวลผลข้อมูลเชื้อดื้อยามีความจำเป็นเพื่อการวางแผนการรักษาของแพทย์ แต่ยังมีข้อจำกัดของรูปแบบรายงานผลในระบบ HosXP ดังนั้น ทางหน่วยงานจึงพัฒนา Program รายงานผลเพาะเชื้อขึ้นในระบบ HosXP ของโรงพยาบาล เพื่อที่จะได้นำมาประมวลผลข้อมูลเชื้อดื้อยาที่สำคัญและใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนรักษาคนไข้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย ศึกษาเชื้อดื้อยาโดยการพัฒนา Program รายงานผลเพาะเชื้อในระบบ Hos XP เพื่อให้สามารถประมวลผลเชื้อดื้อยาจากผลการเพาะเชื้อในผู้ป่วยที่มารับบริการที่โรงพยาบาลลืออำนาจ

วิธีดำเนินการวิจัย เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยพัฒนา Program รายงานผลเพาะเชื้อ ใช้ชื่อ Biogram Program โดยจะเพิ่มช่องรายงานผลเชื้อ และเพิ่มช่องการรายงานผล sensitivity ของยาในระบบรายงานผลในระบบ HosXP เพื่อที่จะได้ลงผลแยกลงในแต่ละช่องรายงานผล และหลังจากลงผลเพาะเชื้อในช่องรายงานผลที่พัฒนาแล้ว จะทำการประมวลผลข้อมูลผลการเพาะเชื้อจากคนไข้ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลลืออำนาจ

ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม 2560 – 31 มีนาคม 2561 จำนวน 1,240 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ เิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ผลการศึกษา จากการพัฒนา Program รายงานผลเพาะเชื้อ ทำให้สามารถประมวลผลข้อมูลเชื้อดื้อยาที่สำคัญดังนี้

- 1) E.Coli (ESBL+) ใน Urine 4 Isolated ใน sputum 6 Isolated ใน Hemo 1 Isolated ใน Pus 4 Isolated
- 2) Klebsiella pneumoniae. (ESBL+) ใน sputum 1 ใน Isolated ใน Hemo 1 Isolated
- 3) Klebsiella spp. (ESBL+) ใน sputum 2 Isolated ใน Urine 1 Isolated
- 4) E.Coli (MDR) ใน Urine 2 Isolated ใน Pus 1 Isolated
- 5) Acinetobacter baumannii (MDR) ใน Pus 1 Isolated
- 6) Acinetobacter spp (MDR...) ใน Pus 1 Isolated และสามารถประมวลผลข้อมูลเชื้อก่อโรคที่สำคัญดังนี้

- 1) E.coli พบจำนวน 51 Isolated โดยดื้อต่อยา Amoxicillin 25% ดื้อยา Ceftriaxone 40% ดื้อยา Ceftazidime 36% และดื้อยา Ciprofloxacin 33%
- 2) Klebsiella Pneumoniae พบจำนวน 33 Isolated ดื้อต่อยา Amoxicillin 50% ดื้อยา Ceftriaxone 16% ดื้อยา Ceftazidime 9% และ ดื้อยา Ciprofloxacin 20%
- 3) Acinetobacter spp จำนวน 23 Isolated ดื้อต่อยา Amoxicillin 25% ดื้อยา Ceftriaxone 91% ดื้อยา Ceftazidime 13% และดื้อยา Ciprofloxacin 20%
- 4) Staphylococcus aureus. พบจำนวน 27 Isolated ดื้อต่อยา Penicillin 77% ดื้อยา Ampicillin 73%
- 5) Streptococcus pyogenes พบจำนวน 17 Isolated ดื้อต่อยา Ampicillin 6%

จากผลการศึกษาพบว่า Biogram Program ทำให้ได้ข้อมูลเชื้อดื้อยา และเชื้อก่อโรคที่สำคัญ นำไปเป็นข้อมูลกับงาน IC เพื่อจัดทำแนวทางปฏิบัติในการจัดการคนไข้ที่พบเชื้อดื้อยา และข้อมูลในทางคลินิกที่แพทย์เภสัชกรจะใช้วางแผนในการให้ยากับคนไข้ในโรงพยาบาลเพื่อการรักษาต่อไป

คำสำคัญ : เชื้อดื้อยา, เพาะเชื้อ, sensitivity